

МИХАИЛ КОЛЦОВ ВЪЗХВАЛА НА СКРОМНОСТТА

Превод от руски: Венцел Райчев, 1978

chitanka.info

Уж че в град Казан, на улица Проломная били живеели един до друг четирима шивачи.

Клиентелата — слабовата, конкуренцията — от люта по-люта. И за да се възвиси над съперниците си, шивачът Махоткин окачил табела: „Изпълнител на мъжки и дамски фасони — първи в град Казан“.

И тогава другият взел, че изписал „Майстор Едуард Вайнщайн — всеруски крояч по най-евтините цени“.

Налагало се третият да вземе още един тон по-нависоко. Поръчал огромна ламаринена фирма с художествено изографисани фигури па кавалери и дами: „Световноизвестният професор Ибрахимов — по последната дума на модата в Европа и Африка“.

Какво му оставало на четвъртия? Четвъртият надхитрил всичките. На неговата фирма кратко и ясно пишело: „Аркадий Корнейчук — най-добрият шивач на нашата улица“.

И народонаселението, както твърди тази стара-прастара история, се юрнало при четвъртия шивач.

И изхождайки от здравия смисъл, било право.

Нали сте виждали да марширува по улицата стегнат, юначен боен полк. Пред полка — командирът. Пред командира — оркестърът. Пред оркестъра — барабанчикът. А пред барабанчика бие крак и пищи от възторг босоного хлапе; краят на бялата му ризка се подава отзад през скъсаното му дънце.

Хлапето е най-отпред. Не е ли тъй?

С огромен порив и напор, стегнала яки мишци, стиснала зъби, съсредоточила физически и морални сили, нашата страна, толкова изостанала в миналото, се е устремила напред и държи курс към първото място в света, към първото място във всички сфери — на производството, потреблението, благосъстоянието и здравеопазването, на културата, науката, изкуството и спорта.

Курсът е верен. Посоката е определена без каквито и да било неизвестни. Социалистически строй, липса на експлоатация, огромен национален доход на базата на планово стопанство и преди всичко собственикът на този доход — кипящият от енергия и мощ съветски народ, неговата партия, неговата младеж, неговите първенци — стахановците, неговата армия, неговата вяра в себе си и в своето бъдеще — какво може да устои на всичко това?

Но въпреки че изходът на съревнованието е предрешен, само по себе си съревнованието не се води на шега. Борбата е трудна, нужни са много усилия, снизхождение никой няма да ни окаже, няма да ни дават подаръци. Пък и по дяволите тия подаръци. Нека спора решават фактите, както са го решавали и досега.

Затова е досадно, затова те хваща яд, когато сред звуците на бойния марш се промъкват хлапашки крясъци, когато стройният пушечен залп се нарушава от пукотевицата На детските пушкала.

Накъдето и да погледнеш, накъдето и да се обърнеш, когото и да попиташ, кой каквото и да прави — всеки прави само най-доброто в света.

Най-добрите в света архитекти строят най-хубавите на света сгради. Най-добрите в света обуцари правят най-хубавите на света ботуши. Най-добрите в света поети пишат Най-хубавите на света стихове. Най-добрите актьори играят в най-хубавите пиеси, а най-добрите часовникари произвеждат най-хубавите на тоя свят часовници.

Дори самият израз — „най-хубавите в света“ — е станал неразделна част от словесния асортимент на всяко дрънкало — на която и да било тема, за каквото и да се отнася. Без това „най-хубавите в света“ те не отварят уста, та ако ще да става дума за събирането на празни бутилки или данъка за кучетата.

Наскоро бяхме в библиотеката на един московски район. Беше сравнително чисто и подредено, добре проветрено. Похвалихме също Така-вежливото отношение към посетителите. Похвалите ни обаче не направиха особено впечатление на завеждащата. Тя с достойнство отговори:

— Естествено... Та това е най-добрата в света организация на работата. И чужденки идваха, и те го казаха.

На тази струя на самохвалство и високомерно пъчене почти никой не противодействува. Мнозина дори я поощряват. Особено пресата. Събитията и явленията се описват или с черни, или със златни бои. Или магазинът е лош — значи, изобщо не е магазин, управителят е пияница, продавачите — мошеници, стоката — боклук, или магазинът е добър — тогава това е най-добрият магазин на света и никъде, нито в Европа, нито в Америка няма и не може да има подобен нему.

Предприятието още не е пуснато В Ход, хотелът още не е отворен и жилищният блок не е построен, и филмът Не е прожектиран, а чевърстите врабци вече чикчирикат по вестникарските клонки:

„Новата баня ще бъде обзаведена в съответствие с новия усъвършенствуван принцип на инженер Ватрушкин, а именно: ще има както студена, така и топла вода. За първи път се въвежда обслужване на всеки посетител с индивидуален чаршаф. За първи път в света ще бъдат радиофицирани и телефонизирани парилните помещения, благодарение на което къпещият се ще може, както си лежи в парилнята, да изслушва радиокурс по хигиена и направо от парилнята да направи по телефона всякаква справка или да се абонира за което и да било списание.“

"По организация на работата хотелът се равнява на най-добрите образци на американските хотели, макар че в много отношения ги превъзхожда. Всяка хотелска стая е снабдена с индивидуален ключ. Всеки от живущите тук ще може да си поръчва по телефона такси. Използувайки специално поставената на сградата на хотела пощенска кутия, живущите могат да пращат писма за който и да било пункт — както в СССР, така и в чужбина.

„По производството на стенни часовници с махало и гири съветските часовникарски фабрики здраво държат първото място в света.“ „След боядисването на фасадите и поставянето на дъгови улични лампи улица Петровка ще се нареди сред най-красивите улици в света, оставяйки подире си Унтер дер Линден, Бродуей, Елисейските полета и Нанкинград.“

И майсторът на кинематографа, издокаран с голф и три четвърти шарени — цвят „гуано“ — чорапи, уверено боботи пред репортера:

— В лицето на своите най-добри представители нашата първа в света кинематография се готви да създаде нови велики филми. Лично аз по-специално напрегнато размислям над сценария на своята нова поредна епопея. Сюжетът още не е намерен. Отсега обаче е ясно, че по своята оригиналност този сюжет ще бъде безпрецедентен. Не са определени също така мястото на снимките и актьорският състав; но определено може да се каже отсега: районът, в който ще се снима филмът, ще бъде най-живописният в света, а актьорската игра ще остави зад себе си всичко, което е направено досега през настоящото столетие...

Ако ли пък някой директор на един малък гигант по гладене на панталони е изостанал от живота и не се сеца самичък, репортерът умело, като цирков дресьор, го вкарва в рамките на исканата терминология.

— Значи, реконструкцията на ръба на панталоните се осъществява по метода „експрес“?

— Безусловно. Ами че как? Само експрес ...

— Интересно... Чикаго в центъра на един работнически квартал... Растем, догонваме... А това там какво е? На табуретката?

— Това ли? Ами... вестник, „Вечерная Москва“.

— Значи, малка читалня за удобство на чакащите... Смело! И естествено — саксия с цветя. Малката уютно озеленена читалня дава назидателен урок на американските магнати на ютията как трябва да се обслужват нарасналите потребности на трудещия се и неговите крайници... Нали така?

— Безусловно. Ами че как?

Тази глупава пукотевица с детски пушкала е още по-обидна, защото наред с всичко това наистина се води истинска борба за първо място в света и то наистина се достига с истински цифри и факти.

Нали е факт, че нашата страна стана първа в света по производство на трактори, комбайни и други селскостопански машини, по производство на синтетичен каучук, захар, торф и много други машини и материали. Не е ли смешно наред с всичко това да се хвалим с първо място по производство на стенни часовници с махало и гири?

Излязохме на второ място в света по производството на чугун, злато, риба.

Съсредоточавайки всички мисли на младата си глава, — Ботвиник спечели първото място в международния шахматен турнир. Но дели това място с един чехословак. Ботвиник обаче събира сили, готви се за нови схватки за международно, за световно първенство.

Нашите работнически момчета излязоха на бой с най-добрия буржоазен футболен отбор на Франция. Засега паднаха, факт. Но паднаха със съвсем приличен резултат. Вярваме, че скоро ще се реваншират. Но и това ще ни се признае само въз основа на неумолимия факт: трябва да го покажат цифрите на табло на футболното игрище и никой друг.

Парашутистите на Съветския съюз държат световното първенство по своята с нищо несравнима смелост. Трима млади герои биха рекорда по издигане със стратостат, но заплатиха това с живота си — няма хвалбите на ония, които без основание, без проверка приписват на своята работа израза „най-добро на света“, не е оскърбление на тяхната памет!

А проверката на световното качество трябва да започва от твоята собствена улица.

Съгласно признанията на всички авторитетни специалисти московското метро е несравнимо по-хубаво от всички подземни железници на земното кълбо. Но то и само по себе си е хубаво, наистина е хубаво тук, в Москва, за жителите на московските улици. Московчанинът би се усъмнил в световните качества на своето метро, ако пътуването с метрото му създаваше мъки.

Хайде да си представим следната картина:

Часовникарски магазин. Влиза купувач, чужденец на вид, солиден, важен, взискателен. Иска джобен часовник. Но от най-хубавите.

— Бихте ли желали една „Омега“, моля? Чудесен часовник, стара швейцарска фирма.

— Знам. Не. Искам нещо по-добро.

— Тогава „Лонжин“?

— Още по-добро.

— Хм, какво тогава? Може би ще вземете последния модел на „Мозер“?

— Не. Искам нещо още по-добро. Нямате ли от вашите, московските „Точмех“?

— Имаме, разбира се. Но са много скъпи.

— Нищо че са скъпи, затова пък — за цял живот. Всичките тия остарели швейцарски дрънкулки и у нас мога да си ги купя А от Москва искам да си взема един истински „Точмех“...

Ще чакаме тази вълшебна картина по-скоро да стане строго установен факт. А докато не е станала, наред с всичко друго здраво да държим първото място в света по скромност.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.